

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:
Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.
V administraciji prejemana velja:
Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspediceja v „Katol. Tiskarni“ Koptarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefón-štev. 74.

Štev. 142.

V Ljubljani, v soboto 25. junija 1898.

Letnik XXVI

Slovani in Germani.

Velečastno se je slavila Palackega slavnost v zlati Pragi. Vsi slovanski narodi so poslali odlične svoje zastopnike, da se vdeležijo tega spominskega praznika. Bila je slavnost slovanska, vendar taka, da ni mogla v najmanjši meri žaliti drugih narodnostij.

Ob dnevih slavnosti so nemški burši po Pragi prosto nosili svoje plavice, nikdo jim ni tega oviral. Čestilci Palackega so se čutili vzvišene nad taka nizkotna izzivanja, navduševali so se spominjajoč se velikega Palackega za velike ideje, za delo v prosep kulturnega napredka slovanskih narodov.

Slavnost tako velečastna, tako dostojna, tako lojalno nadahnjena, da so to celo nemški poštenti listi očitno priznavali, dala je povod sovragom Slovanstva za najkrutejše, dasi popolno neosnovane napade.

Znani so dogodki zadnjih let v naši notranji politiki. V tem kratkem času so se izvršile daleko segajoče spremembe vzlasti pri zastopnikih nemškega naroda. Vajeti so v javnem življenju Nemcev vzeli v roke radikalci, ki se odlikujejo s tem, da rujejo proti naši državi na tihem tam, kjer se boje postave, glasno, očitno in brezsravno pa kažejo svoje veleizdajske namene v zbornici v varni senci poslaniške nedotakljivosti. Opozorjamo na veleizdajske govore in klice poslancev Wolfa, Schönererja in drugih neodrešenih pangermanov.

S takim postopanjem si seveda svojega ugleda niso pomnožili pri odločilnih krogih in zato so se s studom od njih obračali tudi poštenti, lojalno misleči Nemci.

V svoj zagovor so si sicer vedno slikali po predalih svojih lažnjivih listov panslavistiško pošast, ki pa je kakor strah, ki je v sredi votel, okrog kraja ga pa nič ni. Zato so se pa sedaj z vsemi silami laži in zavijanja zadržali v Palackega

slavnost in to samo zato, ker so se pri tej slovesnosti zbrali zastopniki vseh slovanskih narodov, mej temi tudi Rusi.

Slovesnost je veljala zaslužnemu učenjaku, ki je na polju kulturnem izvršil velepomembna dela; slavnost je bila popolno brez vsake politične primesi. Na taki slavnosti se vendar smejo sniti zastopniki raznih slovanskih narodov. Toda liberalni Nemci svoj židovski liberalizem tako umevajo, da je njim vse dovoljeno, tudi veleizdajstvo, Slovani pa bi se v Avstriji niti ne smeli združiti, da bi proslavili največjega sina češkega naroda.

Gabi se poštenemu človeku, ako prebira sedaj židovske liste avstrijske in ogerske in vidi, s kako silo se zaganjajo v generala Komarova, ruskega zastopnika pri praških slavnostih. Vse židovsko-liberalno časopisje je po koncu. Trodržavna zveza je v nevarnosti, Slovani so grobokopi Avstrije itd. Obžalujemo, da so se tej neosnovani agitaciji proti Slovanom pridružili tudi nekateri sicer Slovanom prijazni listi.

Namen tej gonji je očitno. Nemški izdajalci hočejo prikriti s tem kričanjem svoje izdajalske namene ter očrnuti Slovane v višjih krogih kot državi nevarne elemente. Obžalovati je vzlasti v interesu države, da na čelu tej gonji korakajo poloficijozni listi, kakor »Fremdenblatt« in drugi.

Ako menijo z napadanjem najbolj lojalnih, državi vsikdar zvestih slovanskih narodov koristiti Avstriji, se pri tem grozno motijo. Slovanom avstrijskim ni potreba svojega državnega domoljuba dokazovati z besedami, zanje govori zgodovina, katere v kljub vsem naporom tudi njih nasprotniki ne morejo utajiti. Na drugi strani pa moramo Slovani odločno ugovarjati proti temu, da bi nas naši sosedje imeli za svoje hlapce, ki bi se brez njih dovoljenja ne smeli zbirati niti v kulturne namene, niti v to, da bi skupno izrazili svojo hvaležnost zaslužnim svojim možem. Slovani ne zahtevamo za se ničesar drugega, kakor

za svoje nasprotnike: vsestransko svobodo, da se borimo z uma svetlim mečem za svoje pravice, za vsestranski napredek svojih narodov. Zato nas s svojim huronskim kričanjem naši nasprotniki nič ne zbegajo. To sikanje nam mora biti le povod, da tem vztrajnejše hodimo svojo pot, da se Slovani vedno bolj spoznavamo, družimo v skupno delo, ki bo konečno izsililo priznanje tudi pri naših nasprotnikih.

Društva, vzlasti kmetske zadruga.

(Na Boh. Beli govoril I. G.)

Posebna lastnost našega časa je, da se sedaj vse združuje, da skoro vsi stanovi sklepajo društva in si z združenimi močmi skušajo pomagati.

Vsak dan vidimo, kako sklepajo društva obrtniki, kako se združujejo v društva pisatelji in časnikarji, kako nastajajo bralna društva, kmetška društva ali zadruga itd. Ravno danes nameravate tudi pri vas ustanoviti kar dve društvi, t. j. bralno društvo in požarno brambo. Zato se mi zdi primerno, da vam razložim, kolike važnosti so društva. Našel in opisal vam bom nekatera važnejša društva, posebno vas bom pa opozoril na kmetška društva ali zadruga in vam bom pojasnil, kako koristne in potrebne so zadruga, katere povsodi veliko pomagajo kmetu, kjerkoli so jih ustanovili.

Znano vam je, da se je okrog leta 1848 marsikaj spremenilo v Evropi. »Tistega leta je prišla na svet svoboda«, trdijo nekateri. L. 1848 in v poznejših letih je po celi Evropi vse na to delalo, da bi bil vsak državljan kolikor mogoče prost ter svoboden. In mislili so takrat, da bo ta svoboda storila ljudstva srečna, da bodo zdaj sama nebesa na zemlji. Toda v marsičem so se zmotili. Zdaj pišemo 1898, 50 let je minulo od takrat, ko se je želja po svobodi z vso silo pri nas vzbudila, in zdaj vidimo, da nam je ta svo-

LISTEK.

Sancta simplicitas.

Najbolj rabljeno in zatorej tudi obrabljeno orožje v boju proti katoliški cerkvi je fraza. Politiki, kateri po pivnicah vinskim bratcem prodajajo svojo modrost ter zabavljajo cerkvi in duhovnom, sploh ne poznajo drugega orožja. Poraba tega orožja je torej tako razširjena, da se človek poprašuje, kje so neki delavnice in tovarne, kjer se kujejo vse te množine fraz. Odgovor na to je lahak; te delavnice in tovarne so namreč liberalni in socialistični časopisi.

Motil pa bi se, kdor bi mislil, da se v teh tovarnah kujejo vedno nove fraze. Ne, pač pa se tisočkrat že predelane predelavajo vedno na novo. Goreče gromade, auto da fe, inkvizicija, bogastvo cerkve i. t. d., saj jih vsakdo pozna, kdor je le kedaj pogledal v liberalne in socialistične arzenale.

Vendar pa živi dokaj neizkušenih pa tudi najjavnih dušic, katerim se tako orožje zdi sila imenitno, da celo katoliški cerkvi smrtonosno. Na-

loga katoliških časopisov je torej, kazati sem ter tam pravo vrednost tega orožja, kazati, da so ti navidezno svetli in ostri meči samo leseni in se svetlim papirjem oviti, da so ti navidezno grozni topovi samo iz pleha, da torej iz njih leteče krogelje ne umorijo nikogar, osobito ker so samo iz starega papirja. Vse to orožje je samo gledališko, samo da bi prevarilo gledalce, kateri morajo biti seveda dosti lahkoverni. Sancta simplicitas!

Zadnji »Rodoljub« je v uvodnem članku nabral in na novo zlikal nekaj tacega starega orožja ter je spravil na politični trg, kjer je prodaja z veliko reklamo: Vzivanje po samostanih; višja mesta v hijerarhiji v rokah samih sinov imenitnih rodbin v srednjem veku; gromade, kjer gorita Arnold iz Brescije in Hus, kateri kliče stari ženi, donašajoči lesa k gromadi: Sancta simplicitas!

Vse te fraze so navstale že za časa reformacije, stare so torej že, nikakor pa zato ne čestitljive.

Da Husa ni na gromado spravila cerkvena oblast, yedo že srednješolci, zatorej o tem ne iz-

gubljam besed. Besede »sancta simplicitas« govoril je baje stari ženi, katera je donašala butaro k gromadi, drugi zopet trdijo, da jih je zaklical kmetu, kateri je vrgel poleno v plamen.

Zgodovinsko dognano ni, da bi bil Hus res izustil te besede. Zgodovinske bodo te besede še le tedaj, ke dar bo vir zgodovini — »Rodoljub«. Takrat pa bode kazala zgodovina sploh drugačno lice, kot je ima doslej. Učeni »Rodoljubov« član kar namreč piše:

»Bili so (Husiti) silni v vojskah... Imeli so svoje izborne vojskovodje. Pa slednjič so morali podleči premoči katoliške cerkve in plemenitstva in Hus je moral na gromado.«

Kdor pa le malo pozna zgodovino, ve, da so se husitski boji pričeli še le po Husovi smrti! Sancta simplicitas!

Kar se tiče Arnolda iz Brescije, razširjal je ta menih krive heretične nauke, trdeč n. pr., da je veljavnost cerkvenega opravila odvisna od osebnosti duhovnikove, ali da papežu nismo dolžni pokorščine; to je zgodovinsko dokazano. Ravno tako je dokazano, da je skušal zopet uvesti v Rimu senat in viteški stan. — O demokratstvu v

boda rodila prav za prav več slabega kot dobrega, ker se je žal zlorabljal.

Želja po svobodi je bila vzrok, da so nastale stotine tovarn v tej obliki, kakor jih vidimo sedaj.

Dokler ni bilo one svobode, tudi ni bilo toliko tovarn, katere zdaj svobodno zatirajo delavce, katere svobodno zmanjšujejo delavcem plačo in in katere svobodno uničujejo samostojne mojstre. Če bo ta svoboda še dolgo trajala, bodo morali mojstri — mali rokodelci zavoljo same svobode vreči svoje delo iz rok, ker se ne bodo več mogli meriti z velikimi tovarnami.

Vendar nam je pa tudi marsikaj dobrega prinesla svoboda, katera je zadnje čase zavladovala. Med drugim nam je ta svoboda rodila društva; nekdanja so bila društva kaj redka, in nekatera društva, ki se danes lepo razcvitajo, bila so nekdanje celo prepovedana. Vzlasti so prepovedovali politična društva. Veliko vas je zapisanih v kat. slov. politično društvo za radovljiški okraj. Kdor izmed vas ima »Domoljub«, je ud tega društva in sme na javnih društvenih shodih govoriti, povpraševati, predloge postaviti itd. Pred 70—80 leti taka politična društva večinoma niso bila dovoljena, zdaj nam pa postava nič ne brani vpisovati se v politična društva. Po vsi državi so razširjena politična društva in veliko koristijo dobri stvari, ako so v pravih rokah.

Društva so torej zdaj prišla nekako v šego, in prav je to. Zakaj društva lahko neizmerno veliko koristijo. »V združenju je moč«, to je stara resnica. Jeden sam ne premore veliko, če se jih pa združi več, lahko mnogo storé.

Kako je bilo nekdanj, ko so prihajali Turki na Kranjsko ropat? Kadarkoli so se kranjski graščaki združili in zjedinjenimi močmi vsprejeli Turka, so ga premagali. Kadar jih je pa Turek prehitel, in se graščaki niso zjedinili v jedno krepko vojsko, takrat je povsodi premagal Turek in je brez ovire ropal in požigal po deželi. — To je imeniten nauk za nas! Že nekdanj je veljalo pravilo, da je v združenju moč in to pravilo velja tudi dandanes. Ako hočejo ljudje kaj posebnega doseči, morajo se združiti!

Zato vidimo, da dandanes društva rastejo, kakor gobe po dežju. Tu se ustanovi izobraževalno društvo, ondi rokodelsko društvo, drugje bralno društvo, ali pevsko društvo, ali kmetška zadruga i. t. d. In povsod ta društva koristijo, ako so v dobrem vodstvu. Lahko pa društva seveda tudi škodujejo, ako jih nimajo pravi ljudje v rokah. Najboljša reč se lahko sprevrže v najslabšo, ravno tako tudi društva, ako jih dobe nepošteni ali zlobni ljudje v roke.

Kot vzgled vam mislim naštetj in razložiti nekatera društva. Vendar mi nikakor ni mogoče opisati vseh mogočih društev, ki se dandanes nahajajo, zakaj preveč jih je, in ko bi hotel o vseh govoriti, bi morali do jutri zjutraj [ostati tukaj. Omenim naj vam le nekatera bolj važna društva.

Posebno znamenita so:

1. društva rokodelskih pomočnikov.

Tako društvo je n. pr. v Ljubljani, v Novem mestu, v Loki, na Vrhniki, v Št. Vidu nad Ljubljano

itd. V celi Avstriji imajo rok. pomočniki okrog 100 društev. Društva rokodelskih pomočnikov zelo veliko koristijo; osnovana so namreč na verski podlagi, in zbiraj je kak duhovnik predstojnik društva. Društvo vsodbujaja svoje ude k postenemu življenju, k prejemanju sv. zakramentov, daje jim prilžnost, da se kaj koristnega nauče, ali pa se udje prav v društvu kakega posebnega dela vadijo. Razven tega društvo skrbi svojim udom tudi za pošteno razveseljevanje, vadi jih v petju in jim napravi včasih veselice.

Kdo ve, koliko mladeničev, koliko rokodelskih pomočnikov se je ohranilo na pravi poti samo s pomočjo imenovanih društev! In koliko poštenih mojstrov se je vzgojilo v teh društvih! Ako gre sin v mesto k rokodelstvu in se vpiše v društvo rokodelskih pomočnikov, smejo stariši skoro brez skrbi biti, da bo ostal dober in pošten!

Prva društva rokodelskih pomočnikov je ustanovil stolni vikar Adolf Kolping. Kolping je bil poprej sam črevljarski pomočnik in je še le v poznejših letih postal duhovnik. Iz lastne skušnje je torej vedel, kakošne nevarnosti prete mlademu, neizkušnemu rokodelskemu pomočniku; iz lastne skušnje je vedel tudi, kako bi jih bilo najljžje rešiti nevarnostij. Ko je postal kapelan, ustanovil je v Elberfeldu prvo društvo za rokodelske pomočnike. In ko je prišel l. 1849 v veliko mesto Kolin za stolnega vikarja, si je najbolj zato prizadeval, da bi navdušil duhovnike in rokodelce za omenjena društva. Res so jih začeli ustanavljati po premnogih krajih, in zdaj je na Nemškem čez 400 teh društev, v Avstriji jih je okrog 100, kakor sem že omenil, in na Švicarskem jih je kakih 20. Vsa ta društva štejejo od 70 — 80.000 udov! Iz tega lahko sklepamo, koliko dobrega so pač morala storiti ta društva! Adolf Kolping se ne imenuje zastoj »oče rokodelskih pomočnikov«. S tem, da je vpeljal za rokodelske pomočnike opisana društva, postal je rokodelskim pomočnikom res oče, ne samo dobitnik!

(Dalje sledi.)

Strossmayer-jevi klevetniki.

Pred nedavnim je izšla v Parizu vrlo zanimiva knjiga o Balkanu in o balkanskih Slovanih. Napisal jo je poznati prijatelj Slovanov in dober poznavatelj političnih odnošajev na balkanskem polotoku, Charles Loisseau. Toda pri vsej njegovej točnosti prišlo je marsikaj v kojigo, kar more Slovanom več škoditi, nego koristiti. V nekijh poročilih je pisatelj preveč površen, v drugih pa je sprejel marsikatero neresnično stvar, s katero so ga preslepili sovražniki Slovanstva. Tako je sprejel med ostalimi poročili tudi izmišljeno govorico, češ, da je škof Strossmayer pred mnogimi leti skoval z Jovanom Ristićem, srbskim državnikom, in s črnogorskim knezom Nikolajem celo zvezo proti Avstriji in Ogerskej. Po tej zvezi se je imela odcepiti Hrvatska, Slavonija in Dalmacija od Ogerske ter združiti s Srbijo, Črnogoro ter s slovenskimi pokrajinami v jedno zavezno državo. Morete si misliti, kako slastno so povžili to vest Slovanom, a posebno še škofu Strossmayerju sovražni časopisi, in med njimi še posebno mažarski,

žge, ker je brez vsake moči. Ne bode je sežgal in vpepelil, dasi na gromado poklada butare parirja marsikatera — sancta simplicitas.

Romanopisec.

(Slavko Potnik.)

(Konec.)

»Kje sva že bila?»

»Pri pl. R. —«

»Že vem. Pri onem uvodnem prizoru. V drugem poglavju sem namenjen seči nekoliko nazaj, za kakih dvajset let, prav kakor mora biti v romanu. — Oženil bom sodnika Vršiča z bujno, amazonsko kletarico pri »zlato kroni«, kamor so prihajali večkrat, posebno ob nedeljah dragonski podčastniki. Ne vem še, kako bom to »soprogo« vpletel v neizogibljive spletke, pa šlo bo že; saj imam na razpolago dragonce«.

»To bode cela Gomora, prijatelj«; sem vzkliknil, čudeč se njegovej fantaziji.

»Nič ne de; saj pravim, da to vleče, zanima...«

»Kako pa dalje?« sem ga podregal.

med katerimi se odlikuje posebno še »Pesti Naplo«. Ta list je prinesel oster članek proti Strossmayerju, katerega imenuje izdajalcem ogerske države. Ob jednem pa je ta list tako predrzen, da zatrjuje, da je bila ta zveza resnična in da obstoji še dandanes.

In tako je pisatelj Charles Loisseau s svojo knjigo prav nepotrebno vznemiril verne (!) čuvaje avstro-ogerske države, ki očitno odobrujejo, kar je Košut počel leta 1848 in kar še dandanes njegova stranka hvali in tudi vrši, kadarkoli jej je dana prilžnost. A v tem plemenitem (!) poslu jih podpira tudi nemška stranka, ki od nekdanjšili čez državno mejo, a v najnovejšem času javno v državnem zboru hvali in slavi prusizem.

A kaj je pa na omenjeni tajnej zvezi resničnega? Kar se škofa Strossmayerja tiče, popolnoma nič, ker ga sam pisatelj omenjene knjige niti po imenu ne omenja, nego samo pripoveduje, da je zvezo podpisal tudi nek glasoviti Hrvat, katerega ime ni potrebno omenjati. A kdo bi mogel po mnenju mažarskih in švabskih pisacjev biti ta glasoviti Hrvat, če ne Strossmayer? Tako je tudi te dni Strossmayer sam proglasil vso to govorico za nesramno laž in podlo kleveto.

A je li pa sploh bila kakšna zveza v onem času? Takšna, o kakoršnej pripoveduje Loisseau, nikdar, pač pa bi mogli ravno Mažari nekaj zanimivega o tem pripovedovati. Bilo je namreč prvih let avstrijske konstitucije, ko so Nemci hoteli stlačiti vse narode v dunajski parlament, med drugimi tudi Mažare, ki pa niso hoteli o tem parlamentu nič vedeti. Glasoviti Andrassy je postal ugleden in vpliven mož na Ogerskem, a sosedje njegovi so ga smatrali za vrlo spretno sredstvo pri izvajanju svojih osnov.

Znalo se je v sosedstvu dobro, kako nezadovoljni so Mažari z dunajsko vlado, pa so mislili, da bi jih mogli pridobiti za svoje osnove. Takrat je prišel v Budimpešto srbski polkovnik Orešković kot zastopnik kneza Mihajla s tajno misijo, da nagovori namreč Mažare, naj se odcepijo vkup s Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo od Avstrije. Knez Mihajlo se je nadjal, da bi mogla njegova osnova uspeti tem preje, ker je njegova soproga bila iz rodu Hunyjadov ter imela mnogo prijateljskih zvez na Ogerskem. Zvezi, h katerej bi imel pristopiti tudi črnogorski knez, bila bi na čelu sama Ogerska. Toda grof Andrassy je videl, da raste v državi mažarski upliv, kakor se poprej ni nobeden nadjal, pa je odbil ponudbo kneza Mihajla.

O tem dogodku so bili dobro podučeni tudi na Dunaju in vsa ta zadeva ni bila kmalu po tem nobena tajna reč. Toliko je resničnega na tej stvari. Toda zloba mažarska je posegla zdaj malo dalje. Ker se Hrvatska ni hotela kar dragovoljno prodati Ogerskej, a na čelu domoljubne stranke stal je takrat škof Strossmayer, trebalo ga je bilo oklevetati. A za to so ti zloduhi izmislili laž, da je polkovnik Orešković odšel iz Pešte v Djakovo ter se tamkej dogovoril s Strossmayerom o ustrojenju balkanske zveze vkljub Ogerskej. In ravno ta trditev je tako neumna, da jej pameten človek že kar sam od sebe ne more verjeti, a če raz-

današnjem pomenu, kakor bi rad »Rodoljubov« člankar, torej pri Arnoldu govoriti ne moremo. Nikakor pa ni zgodovinsko dognano, kako je umrl Arnold. Slutiti se le, da je bil sežgan, dognati se pa ne da, kdo ga je sežgati ukazal. Skovati iz smrti Arnoldove orožje proti katoliški cerkvi, to je mogoče samo »Rodoljubovemu« člankarju.

Za časa Arnolda iz Brescije vladal je cerkev papež Adrijan IV., sin navadnega pisarja, mož, kateri je iz življenja nižin povspjel se na papeški prestol. Že to dejstvo najbolj ovrže trditev »Rodoljubovega« člankarja, da so bila višja hijerarhična mesta v rokah plemenitih rodbin.

Glede trditve, da je v samostanih samo uživanje bilo skupno, dela pa da je moral opravljati za samostane kmet, svetujemo »Rodoljubovemu« člankarju, da naj sede zopet na šolsko klopi in naj se uči zgodovine. Pisal bode potem mogoče v drugem oziru še tako brezmiselnost kot sedaj, ali vsaj zgodovine kvaril ne bode.

Tudi dandanes žgejo nekateri gromado, na katerej mislijo sežgati katoliško cerkev. Mnogo je teh mož in veliko gromado so nakopičili, ali ta ogenj cerkve sežgal in vpepelil ne bode, ker ne

»Spremil bom idejalnega abiturijenta na Dunaj«, je nadaljeval, »pustil ga bom stradati, umirati, naučil ga bom zaničevati ves svet. Iz navdušenega mladeniča, ki bi dal svoje dni kri za slovenski narod, bom naredil materijalistično mislečega kozmopolita, pesimista. Oženil se bo s staro vdovo, odprl s priženjenim denarjem pisarno ter — kdo bi mu zameril? — gledal za drugimi, bogatimi, da se že naprej preskrbi, če mu slučajno umre stara soproga — —«

Nisem vedel, ali se šali, ali kaj.

»Pomisli vendar, da je vse to neumnost, da iz tega ne bo nič«, sem mu ugovarjal.

»Naj bo neumnost, če že hočeš. Ali ne veš, da prideš v našem stoletju z neumnostmi skoro najdalje?«

»Mogoče!«

In zopet je nadaljeval, preobračal liste ter tu pa tam kaj prečital.

»Glej! Tri pare bom križem združil, razumeš. Tega še ni bilo v naši literaturi, to bo novo moderno!«

»Tu bi mi pač bilo treba arabske fantazije, da bi ti mogel slediti in te razumeti.«

gleda delovanje škola Strossmayera ravno v onem času, more se lahko prepričati, da je Strossmayer ravno takrat vkup z Mažari bil proti centralnemu parlamentu, nego je odločno zagovarjal zvezo Hrvatske z Ogersko. Seveda ta zveza ni mogla biti Mažarom njihov ideal, namreč Mažarska od Karpat do Jadranskega morja, kajti Strossmayer je odločno zahteval za Hrvatsko popolno ravnopravnost z Ogersko v vseh strokah državnega života, tako da bi to bila zveza dveh popolnoma slobodnih kraljev.

Kaj takega seveda Mažarom ni bilo po volji, a ker so videli pred seboj odločnega in umnega pobornika hrvatskih pravic, gledali so, da ga bodisi na kakoršen koli način oklevetajo na merodavnem mestu. To sredstvo rabijo naši nemški in mažarski sosedje še dandanes ter ga spretno upotrebljujejo proti Slovanom sploh, a še posebno proti našim odličnim vodjam. A tako je tudi s tem dogodkom. Pisatelj Charles Loiseau pa je moral biti oprezniji pri zbiranju podatkov za svoje delo, kajti zdaj se je mogel osvedočiti sam, kako nedostojno znajo nemški in mažarski žurnalisti upotrebti tudi neresnične trditve v svojo korist, ker s tem krivo podučujejo občinstvo ter ga samo hujskajo proti popolnoma nedolžnim ljudem. Slovani smo sicer navajeni na take prizore, toda resnobnim pisateljem je vendarle dolžnost, prepričati se najprej o stvari, je li je resnična; in še le potem ž njo v svet. A kot takega pisatelja smatram tudi omenjenega Francoza, ki je do zdaj v marsičem razjasnil hrvatske zadeve na evropskem zapadu ter se njegova dela prav rada čitajo. Le resnična naj bodo, da jih ne bodo mogli naši sovražniki rabiti proti nam.

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. junija.

Jubilejska slavnost na Dunaju, ki jo je obhajala v prvi vrsti šolska mladež vseh 19 okrajev, se je izvršila včeraj ob najlepšem vremenu in v vzornem redu. Nad 70.000 učencev in učenk je korakalo v sprevedu po ringu, kjer je bil napravljen šotor za cesarja in cesarsko rodbino. Ob 10. uri se je pričel spreved z nagovorom župana dr. Luegerja, na kateri je vladar odgovoril s prisrčnimi, ljubezni polnimi besedami, in se je završil še le ob jednajsti uri. Mladi vdeležniki, okrašeni s spominskimi svetinjami ter črno-rumenimi in belo-rudečimi trakovi, so dospivši do šotora navdušeno pozdravili vladarja ter mu pripravili, kakor se je sam izrazil napram županu, nepopisno veselje. Po završenem obhodu se je cesar še jedenkrat iskreno zahvalil za izreden znak udanosti in spoštovanja ter izrekel potem te le pomeljive besede: »Bilo je izredno lepo! To me tolaži v mnogih britkostih tega leta«. Gotovo se je pri tem spomnil vladar na splošno razburjenost, ki prevladuje ravno letos vso monarhijo, in mislil posebno na one kričaške elemente, ki so v zbornici naravnost izjavili, da nemški narod letos ni razpoložen za kako večje slavlje. Večje zlobnosti si toraj ni mogoče misliti, kakor to, da uporabljajo razna nemško-liberalna glasila te besede v svoje namene in ne sicer naravnost, pač pa dovolj

»Ah, vse to je prav lahko, nič lažjega. Boš že videl.«

»No, radoveden sem, kako boš stvar razpletel.«

Vnovič sem si zapalil smodko, ki mi je ugasila.

»Kako? Tu bo treba originalnosti. Stvar še moram dobro premisliti, popolnoma se nisem na čistem.«

Zopet se je zamislil ter pihal goste oblake dima proti stropu.

»Še nekaj! Aha, saj imam nekoliko tukaj napisanega, tega ne smem pozabiti. Kakega mladeniča, sanjavega, idealnega moram uvesti med svoje junake. — Norčevali se bodo iz njegovih idealov, teptali jih v blato. — A, on bo molčal. Zarudeval bo v ženski družbi, jecljal pred gospodičnami, tožil bledi luni svoje gorje. Najbolji za to ulogo bo kak akademiški začetnik, neizkušen, nepokvarjen.«

Naveličal sem se poslušati, a mudilo se mi je že tudi.

»Konec, konec!« sem silil v njega.

»No, da. Konec. Bodi torej! — Na koncu bo

jasno dokazujejo, da je sedanjim žalostnim razmeram v monarhiji vzrok le »nestrpnost« Slovanov, onih Slovanov, ki že leta in leta ječe pod težkim jarmom germanske nasilnosti. Veliko bolj smo toraj Slovani opravičeni reči, kar vzklikajo Germani po svojih glasilih, da namreč z vladanjem vred tudi mi občutimo britkosti sedanjih nezdravih notranjih razmer.

Jezikovno vprašanje. Kakor znano, nanzanila je Thunova vlada povodom odgoditve državnozbornskega zasedanja članom parlamentarne komisije, da namerava tekom poletja zopet pripraviti pot pogajanju mej češkimi in nemškimi zaupniki v svrhu konečne rešitve jezikovnega vprašanja na Češkem in Moravskem. Vlada je res poskusila svojo srečo in se neki obrnila na zmernejše elemente obeh strank, toda zvedela je, kar ji je bilo že poprej znano, da Nemci niso poprej voljni, spuščati se v kaka pogajanja z zastopniki češkega naroda, dokler vlada ne razveljavi jezikovnih naredeb. V tem so jedine vse nemške opozicijske stranke. Glasila teh strank polagajo grofu Thunu na srce, naj slednjič vendar ugoditi zahtevi nemških voditeljev, ki je conditio sine qua non, ter ga zagotavljajo, da se bo potem pereče vprašanje rešilo brez najmanjih zaprek in bodo pričeta pogajanja imela popolen praktičen vspeh. No, grof Thun si bo ta resen opomin pač dobro premislil, ker ve, da pride potem z dežja pod kap; mesto nemške nastopila bi potem brez dvoma češka, oziroma slovanska opozicija, ki bi bila huja od prve. Iz tega toraj sledi, da se grof Thun ne bo udal nemški zahtevi in da toraj tudi ne bo nameravanih pogajanj, marveč da bode le razpust sedanjega parlamenta jedina rešitev perečega vprašanja.

Srbska skupščina se snide 29. t. m. v Nišu. Kralj se je že podal tje, da s prestolnim govorom otvori zasedanje. Takoj v prvih sejah predloži vlada 32 zakonskih osnov, izmed katerih so najvažnejše naslednje: proračun za leto 1899, organizacija carinskih uradov, več predlog, tičočih se poljedelstva, živinoreje, obrta in trgovine, preosnova ljudskega in srednjega šolstva, organizacija raznih cerkvenih in občinskih uradov ter razni drugi zakonski načrti glede sprememb v organizaciji vojaških in civilnih sodišč. Ministri se podajo v Niš prve dni prihodnjega tedna. Ako se izvedo važnejše naštetih preosnov, pomagano bo deželi v marsikaterem oziru, kajti malokatera država je temeljitih preosnov tako potrebna, kakor ravno Srbija. Seveda morajo biti vse primerne splošnim ljudskim potrebam, kar pa najbrže ni ukrenila vlada, ki se zanaša na trdno večino, kakor nobena druga vlada v Evropi. Pred vsem bi pa bila nujna preosnova, ki bi zboljšala financijski položaj do vratu zadolžene Srbije, toda takih načrtov pa ne zmoro lahko vsaka vlada.

Ministerska kriza v Italiji se bo še težje rešila, kakor pa ona v Franciji. Glavna ovira pri reševanju te krize je velika razlika v nazorih dveh glavnih političnih voditeljev Sonnino in Zanardelli. Oba sta sicer velika nasprotnika najnovijih Rudinijevih preosnov, posebno pa nameravane omejitve tiskovnega in društvenega zakona,

dvoboj, seveda originalen. Na kolesih, na ledu, ali kakor že koli, samo da bo izviren. Dr. Stanič bo odpustil svoji nezvesti ženi, ki se je odpeljala s pl. R. v Budimpešto, sprejel jo bo ter se trkal na prsi: mea culpa. Gospa Žitnikova — ona, ki sva jo občudovala v uvodnem prizoru — bo postala pobožna, molila bo ter delala pokoro in učila bo svoje hčerke — delati poklone in ljubeznivo preobračati oči. Gospod sodnik pa bo zmiral trepetal pred svojo amazonko, bivšo dragonsko natakario itd. itd. — —

Oddahnil sem si ter hvalil Boga, da je vendar že končal te bedastoče.

»Kaj praviš k temu?«

»Nič, ker bi bilo zamanj!«

* * *

»Kaj pa je z romanom?« bo me morebiti vprašal kak radovednež.

»Sam ne vem.«

»Ali ga je spisal?«

»Mogoče.«

»Misliš, bode imel kak uspeh?«

»Mogoče celo velikanski, saj je modernodružinski roman.«

toda Zanardelli kot radikalen naprednjak bi vse radikalneje postopal napram najnovijim Rudinijevim korakom, kakor pa zmerno-liberalni Sonnino, ki bi se vsaj s početka odločno upiral takojšnji razpustitvi vojnih sodišč ter odpravi obsednega stanja. Oba bi torej kaj težko skupaj vladala, posebno, ako bi ne bilo v novem kabinetu mož, ki bi posredovali med različnimi nazori imenovanih kandidatov za ministerski sedež. Pa tudi sama za-se bi ne mogla sestaviti ministerstva, ker bi kot sploh skoro nobena vlada v Italiji ne mogla dobiti trdne večine v parlamentu. Kralj se je posvetoval že s senatorjem Finalijem, a najbrže tudi s tem ne bo nič, in jedino zaupanje ima kralj še na generala Pellouxa, o katerem meni, da ga reši iz zadrege.

Posledica zadnjih nemir v Milanu.

Na kratko smo sporočili, da je vojno sodišče v Milanu izreklo svojo sodbo nad onimi osebami, ki so po mnenju »merodajnih« krogov največ pripomogle, da so se pojavili zadnji nemiri v Milanu in tudi drugod. Obtoženih je bilo 24 oseb, med njimi tudi nekaj poslancev, vrednikov časnikov, kakor ravnatelj lista »Osservatore Romano«, don Albertario in drugi. Pet obtožencev je sodišče oprostilo, med temi bivšega poslanca Zavattaria; Chiessi je obsojen v šestletno ječo, Romussi na 4 leta in dva meseca, don Albertario pa v triletno ječo. Ostali so bili kaznovani z zaporom od treh let do jednega meseca. Zakaj so bili kaznovani, poročila ne povedo, gotovo pa je, da nad polovico obtožencev ni zaslužilo tolike kazni, kot jim je bila odmerjena. Don Albertario n. pr. ni prav nič drugega zakrivil, nego da je bil vrednik lista, ki nikakor ni mogel hvaliti postopanja italijanske vlade, ki je opazovala zadnje nemire samo s stališča, skrajno sovražnega katoliški cerkvi. Za to toraj, ker se je neustrašeno boril za pravice katoliškega prebivalstva, je odmenjen temu vredniku triletni zapor.

Tedenski koledar.

Nedelja, 26. junija: 4. po bink., evang.: O velikem ribjem lovu. Luk. 5. Janez in Pavel mm. — Ponedeljek, 27. jun.: Hema vdova. — Torek, 28. jun.: Leon II. p. — Sreda, 29. junija: Peter in Pavel ap. — Četrtek, 30. junija: Spomin sv. Pavla. — Petek, 1. julija: Nicet šk. — Sobota, 2. julija: Obisk Marije Dev. — Solnce izide 1. julija ob 4. uri 19 minut, zaide pa ob 7. uri 48 minut. — Lunin spremen: prvi krajec 27. junija ob 5. uri 52 minut zjutraj. — Dan se skrči v juliju za 50 minut. — Musica sacra v nedeljo 26. junija: v stolnici cerkvi velika maša ob 10. uri: Missa »Salve regina« zl. G. E. Stehle, graduale in offertorium koral. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: maša zložil Fr. Schöpf, graduale Foersterjev, ofertorij Treschev.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. junija.

(Requiem.) V torek 28. t. m. bo v stolnici slovesna sv. maša za pokojnega cesarja Ferdinanda ob 10. uri dop. Cerkvenega opravila se udeležé načelniki raznih oblastev.

(Nov časopis.) Že zopet, poreče marsikateri čitatelj. In vendar ga je bilo treba! Naši slovenski listi dan za dnevom razpravljajo mnoga pereča vprašanja, tičoč se celokupnega naroda slovenskega, opozarjajo vlado na mnoge kričeče krivice, opisujejo boj za narodni obstanek v obmejnih slovenskih pokrajinah in tužni Istri itd. A vsi ti klici ne najdejo pravega odmeva. Poleg tega pa nemški krogi, kateri nam morda niso naravnost sovražni, malo ali skoraj prav nič ne poznajo naših razmer. Da bi torej merodajne, posebno pa nemške kroge natančneje seznanjali z razmerami, potrebami in željami slovenskega in hrvatskega naroda, ustanovili so nekateri slovenski in hrvatski drž. poslanci po dogovoru s svojimi tovariši nov časnik na Dunaju, ki bode v nemškem jeziku zagovarjal našo stvar. Naslov novemu političnemu listu je: »Der Süden. Organ für die politischen, culturellen und wirthschaftlichen Interessen der Kroaten und Slovenen«. Pričel bode izhajati s 1. julijem t. l. vsak mesec po dvakrat. Izdajatelj listu je g. Radoslav Pukl. Rokopise v hrvatskem, slovenskem in nemškem jeziku ter naročnino vsprejemata uredništvo in upravništvo: Wien, I. Planken-

gasse 4. Naročnina znaša za celo leto 2 gold. 50 kr., za pol leta 1 gl. 25 kr. Vemo in čutimo, da imamo Slovenci že mnogo narodnega davka, vendar upamo, da bodo zavedni narodni krogi slovenski in hrvaški podpirali novi list, ki ni ustanovljen za dobiček, temveč jedino le v obrambo slovensko-hrvaškega prebivalstva na jugu avstrijske države. Novi list bode zagovarjal poleg narodnih tudi kulturne, industrijske, kmečke, obrtniške in delavske koristi, ob enem pa podpiral naše zastopnike v parlamentarnih zastopih.

(Pridiga presv. gosp. kneza in škofa) bo jutri popoldne v Trnovem ne ob petih, kakor je javil sinočni »Slovenec«, ampak o polpetih popoldne.

(Promoviran) je bil dne 23. junija č. g. dr. Mihael Opeka doktorjem bogoslovja na gregorijanski univerzi v Rimu. S tem je dokončal sedemletne rimske študije ter se sredi meseca julija povrne v domovino. Častitamo mlademu rojaku na lepih vseh ter mu želimo junaškega zdravja, da bo veselo svidenje na rodni zemlji! — Dne 18. julija bode po starem običaju obnovil novo mašo v rojstnem kraju na Vrhniki.

(Za župnijo Borovnice) je prezentovan g. Gust. Šifrer, župnik pri Sv. Joštu.

(Iz Godoviča) ad vocem: Shod katehetov. Vaš gorenjski dopisnik je v 137. št. sprožil misel, da bi bili zelo koristni in umestni katehetski shodi, konference, kjer bi se razpravljalo o katehizmu in o katehezi. Da je ta misel zelo hvale vredna, dokazuje dejstvo, da v idrijski dekaniji že imamo take mesečne konference. Omejene niso sicer na nobeno polje, na nobeno določeno stroko. Vsak mesec enkrat se snidemo duhovniki pri kakem duhovnem sobratu, kjer eden ali dva udeleženca poročata o poljubni tvarini, katera se posebno tiče sedanjih časovnih razmer. Sv. Alojzija dan je bil tak prav zanimiv shod v Godoviču. Prvi je predaval g. Fr. Finžgar o vzrokih nove struje ter dokazoval, da povzročuje propad kiparstva, slikarstva, vzlasti pa beletristike jedino moderna vzgoja, ki kviri naravni, po dobrem in lepem težeči estetični okus, ki goji in pestuje strasti, obožava »jaz« ter prepušča vajeti v lepi umetnosti individualnim čustvom pojednica, katera čustva namreč, naj so še tako podla, nizka in skvarjena, tvorijo potem dotičniku pravec lepega. Pojasnil je novo strujo z nekaterimi vzgledi tujih in domačih pridelkov, vzlasti na leposlovnem polju. Drugi je predaval katehet Oswald o novem katekizmu. Primerjal je stari z novim katekizmom in dokazal, koliko popolnejši da je ponekod novi katekizem, dasi ni zamolčal vrlin starega katekizma. Za njim je poročal o praktični rabi novega katekizma g. župnik I. Sakser, katerega moramo že zato pohvalno omenjati, ker se pridno udeležuje teh sestankov, dasi ni v idrijski dekaniji. Poročilo je bilo jedrnat, in g. poročevalec je vsled večletnih izkušenj umestno nasvetoval, kateri katekizem (mali, srednji, veliki) naj bi se rabil na deželi pri eno in dvorazrednicah s poldnevnim podukom zares s pridom. Poročilo je bilo splošno odobravano in hvaljeno. — Za prihodnje zborovanje je določena katekeza o prvi sv. spovedi po novem katekizmu.

(Novo sv. mašo) je daroval dne 5. t. m. v St. Cloudu v severni Ameriki č. g. Ivan Seliškar, stričnik mil. g. dr. Trobca.

(Družbe sv. Cirila in Metoda) odposlanci so se vsled sklepa vodstvene seje uklonili imenom vesoljne družbe 23. t. m. mil. gospodu knezoškofu. Bili so to poleg gospoda prvomestnika gospodje podpredsednik Luka Svetec, ud družbinega vodstva ces. svetnik Murnik, družbin glavni tajnik župnik Žlogar in družbin glavni blagajnik arhivar Koblar. Potem, ko je v svojem nagovoru gospod prvomestnik Tomo Zupan v kratkem načrtal družbino versko, lojalno in domorodno poslanje ter delovanje v tem smislu, izrazil je Presvetli, da je družba na pravem stališču; da on ne sočuvstvuje samo z družbo, ampak da jej je namenjen svoječasno tudi gmotno seči pod ramo. — Milostni se je prijazno pomenil z vsakim imenovanih. Na to je zapustilo odposlanstvo uradoščeno kn.-šk. palačo.

(Izlet »Glasb. Matic« v Zagorje.) P. n. gg. izletniki se opozarjajo, da se še jutri zjutraj na postaji pri pevske odboru dobivajo železniški listi po znižani ceni.

(Imenovanje.) V področju štajerskega fin. ravnateljstva so imenovani: Fin. koncipista Grassl in

R. pl. Formacher fin. komisarjema, fin. koncipist A Klotič vitez Sabladski davčnim nadzornikom. — Višjimi poštarnimi oficijali so imenovani: I. Mayer in E. Nostic v Gradcu, I. Nigic v Mariboru, K. Sticotti, I. Sporn, A. Resmini, K. Taraszewicz, H. Zuccoli, I. Zupančič in S. Cegnar v Trstu.

(Promoviran) je bil dne 22. t. m. na graškem vseučilišču g. A. Žigon iz Ajdovščine doktorjem vsega zdravilstva.

(Pod korenem pri Kranjski Gori) so osnovali kmetijsko društvo v Podkorenju, ki je v onem kraju vzlasti z ozirom na bližnjo Koroško bilo zelo potrebno.

(Občni zbor okrajne bolniške blagajne) bo drugo nedeljo dne 3. julija.

(Cesarjev jubilej.) Trboveljska občina je sklenila povodom cesarjevega jubileja naložiti 25.000 gl. v korist občinskim revežem.

(Iz Planine.) 23. junija. Danes so se odpejali na Dunaj lovci kneza Windischgraeza k slavnostni poklonitvi, ki jo napravijo avstrijski lovci v soboto dne 25. t. m. Njega Veličanstvu k petdesetletnici. Zbralo se bo okrog 4000 lovcev iz vseh dežel na Dunaju. V velikanski dvorani v Schönbrunn se bodo razvrstili. Jeden nadvojvod cesarja nagovori in mu pokloni kot prvemu lovcu zlato hrastovo vejico. Sam knez Schwarzenberg je vzel s sabo 100 svojih lovcev. Naš knez Windischgraez je peljal 25 mož. Mej njimi so nadzornik Reismüller, forstmeistera Hanuš in Havlina, računovodja Dolenc, logarji Meliva, Turek, Mayer in Kern, gozdni čuvaji Sever, Stopar, Vodopivec, Molek, Čenčur in Vičič itd. Pri ti priliki si bodo ogledali razstavo in druge znamenitosti dunajske. — Meseca maja sta inženjerja Kümmerle in Wagenführer preiskovala tukajšnje studence pri »Posevkovem mlinu« in delala načrt za vodovod v graščino Haasberg in planinski trg. Akoravno imamo včasih pri nas toliko vode, da poplavi vso dolino in naredi ogromno škodo na travnikih in polju, nam vendar manjka dobre studenčine za pijačo. Nekatere skupine hiš, posebno v Griču in v Gorenjemkoncu si morajo vodo od daleč voziti. Skrajni čas bi bil, da tudi mi dobimo vodovod in upamo v to potrebne podpore, zlasti ker smo ravno od vode ob povodnjih že toliko škodo trpeli. Minuli teden smo bili že prav blizu, voda v bregu je bila narasla že za 230 cm. nad normalno višino in je nekatere travnike prav močno polatila.

(Lovci pri cesarju.) Danes je cesar v Schönbrunnu vsprejel razne deputacije avstrijskih lovcev, ki so mu čestitali povodom petdesetletnice vladanja. Listi poročajo, da je s Češkega prišlo okoli 1000 lovcev, z Niže-Avstrijskega 800, Moravskega 350, Koroškega 50, Kranjskega 80, Štajerskega 500, Solnograškega 120, Tirolskega 30, Gor. Avstrijskega 400, iz Šlezije 200, Galicije 60, Bukovine 30.

(Koncert za Prešernov spomenik.) Koncert, katerega priredi pevsko društvo »Slavec« v soboto dne 2. julija t. l. na vrtu »Narodnega doma«, ob neugodnem vremenu v Sokolovi dvorani, vršil se bode v korist Prešernovemu spomeniku. Zbor pel bode med drugimi veliko kantato »Na Prešernovem domu«, katero je priredil skladatelj gospod B. Ipavec za spremljevanje z orkestrom.

(Kegljanje na dobitke) pevskega društva »Slavec« nadaljevalo se bode jutri ob 9. uri zjutraj pri Koslerji ter se zaključil zvečer. Pevski zbor zapel bode tem povodom popoldne nekoliko zborov ter so gostje dobro došli.

(Ustrelil se je) 23. t. m. ob 2. uri popoldne v tukajšnji domobranski vojašnici prostak J. Ciglar iz novomeškega okraja, potrjen leta 1897. Ustrelil se je trikrat v glavo, vendar je še živel do večeraj 11. ure dop., ko je v bolnišnici umrl. — Isti dan zjutraj se je usmrtil v šempeterski vojašnici vojak 27. pešpolka Ant. Zupan, ki pa je takoj umrl.

(Bodoči poštni ravnatelj v Trstu.) Govori se, da utegne poštni ravnatelj v Trstu g. vitez Pokorny biti premeščen v Gradec in da na njegovo mesto pride ministerjalni tajnik g. Hlavčak; za upraviteljsko mesto je baje določen višji poštnik svetnik dr. Fimizzetti.

(Dve jubilejski nagradi) za najboljše dve izvirni, za proizvajanje sposobni epiški skladbi, katerima ima biti snov vzeta iz domače zgodovine ali legende, razpisuje Glasbena Matica v Ljubljani. Skladbe poslati so do 1. januarija 1899 leta Glasbeni Matici v Ljubljani. Natančneje pove v današnji številki priobčeni inserat.

(Ljudski shod) se bode vršil v nedeljo, dne 3. julija t. l. v Dekanih; poročal bode gosp. dež. poslanec Jos. Kompars v ustanovitvi društva za zavarovanje goveje živine.

(Narodni boji) na jezikovni meji na Spod. Štajerskem. Pod tem naslovom predvčerajšnja »Tagespost« v uvodnem članku z veseljem naznanja svetu, da so že vse slovenske občine na levem bregu Drave v nemških rokah, ter proslavlja hrabre bojavnike za nemško stvar, v prvi vrsti značnega Pistorja v Št. Ilju. H koncu pa pravi graška teta: »Hudi časi so prisli nad Nemce v Avstriji, od vseh stranij se nad njimi zbirajo nevihte, toda Nemci se jih ne ustrašijo. In v tem boju bodo Nemci na Spod. Štajerskem storili svojo dolžnost ter odbili vse napade narodnih nasprotnikov«. Stara pesem o volku in jagnjetu! Če se Slovenec le brani na svoji zemlji, Nemec že kriči o zatiranju. Čas je, skrajni čas, da zberemo vse svoje moči v obrambo.

(Sejmi po Slovenskem od 27. jun. do 2. julija.) Na Kranjskem: 27. v Dvoru, Šentjanžu na Dolenjskem, v Strugah pri Cirkvi; 28. v Radečah; 30. v Mozeljju, Zagorju, Mirni Peči, na Mali Gori, pri sv. Mohorju in na Rakeku; 2. v Št. Gotthardu, Srednji Vasi in Kočevski Reki. — Na slov. Štajerskem: 29. v Gomilnici; 30. v Olimji, Rajhenbergu, Spod. Polskavi in v Žrečah; 2. pri Novi Štiti, v Pletrovčah, na Tinskem, pri sv. Tilnu in v Vildonu. — Na Koroškem: 28. v Grajfenbergu; 30. v Pontablju; 2. v Kaplji. — Na Primorskem: 27. v Divači; 28. v Kastelnovi; 30. v Trčetu in Št. Petru pri Gorici; 1. v Glemoni; 2. v Hrpeljah, v Jelšanah in v Ospu.

Društva.

(Klub slov. biciklistov »Kamnik in okolica«) prestavi svojo dirko in veselico zaradi občnega zbora slov. kolesarske zaveze na dne 10. julija t. l. ter podaljša čas prijave k dirki do 5. julija t. l.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: Gospod V. Paulus, kaplan na Dolih, 5 gl. — Gospodje semeniški duhovni 5 gl. — Gospod J. Brence, župnik v Preski, 2 gl. — Neimenovan 4 gl. — Gospod Tom. Potočnik, župnik na Breznici, 5 gl. — Iz Dražgoš 1 gl. (priloženih je ob jednom 80 kr. za Detinstvo). — Gospa Hribarjeva 2 gl.

Za Katoliški dom: Gospod dr. Andrej Karlin, c. kr. profesor, 50 gl. — Gospod Ivan Murnik, trgovec v Kamniku, 10 gl.

Za zastavo slovenske krščansko-socialne delavske zveze: V gostilni gospoda Valentina Cirmana v Št. Vidu nabrano 6 gl. 60 kr.

Bog plačaj!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 25. junija. Danes sta kvotni deputaciji zopet pričeli svoja posvetovanja. Ob dveh popoldne zborujeta vsaka deputacija za-se, potem se snideta pododseka in zvečer zborujeta skupno obe deputaciji.

Dunaj, 25. junija. Cesar je podelil nadškofu Gregorju Rajčeviću v Zadru red železne krone prve vrste.

Dunaj, 25. junija. 4000 lovcev iz vseh avstrijskih dežel se je poklonilo danes popoldne cesarju v Schönbrunn povodom petdesetletnice cesarjevega vladanja. V imenu vseh je nagovoril cesarja nadvojvoda Franc Ferdinand ter mu poklonil zlato hrastovo vejico. Cesar se je zahvalil vidno ginjen z zelo laskavimi besedami.

Levov, 25. junija. Veliko čeških poslancev, članov praškega mestnega sveta, češke akademije znanstij in muzeja se odpelje to nedeljo v Krakovo k Mickiewiczevim slavnostim.

Bolzan, 25. junija. Za shod katoličanov v Bolzanu, kateri bo slovesen protest katoličanov zoper neosnovane napade liberalcev na tridentinskega škofa, se je oglasilo nad

8000 udeležencev. Govorili bodo poslanci Dipauli, dr. Kapferer in Heidegger.

Rim, 25. junija. Kralj Umberto je vspregel večeraj markija Visconti-Venosto. — Papež je bral sveto mašo v prisotnosti 300 oseb iz raznih dežel.

Berolin, 25. junija. Pri ožjih volitvah so si priborili soc. dem. 18 mandatov, toliko, da jih imajo sedaj 49, šest več nego v prejšnji zbornici. Značilno je, da so socialni demokratje propadli v Solingen, kjer je bil že od nekdanjih najbolj varen volilen okraj.

Carigrad, 25. junija. Turška vlada je doposlala svojim zastopnikom v Londonu, Parizu, Petrogradu in Rimu okrožnico, v kateri najslavesneje protestuje proti vsakemu ukrepu glede uprave na Kreti, ki se uvede brez njene vednosti.

Vojska mej Španijo in Ameriko.

Ravno dva meseca potem, ko so Zedinjene države severoameriške napovedale Španiji sedanjo vojsko, je stopila armada generala Shafterja na ameriška tla in z 21. junijem se je v resnici šele pričela doba prave španjsko-ameriške vojske.

Ameriški vojaki so se torej isti in naslednji dan, kot zatrjuje admiral Shafter v svojem poročilu, srečno in brez vsakih zaprek izkrcali iz ladij ter so čete mej nepopisnim navdušenjem in pozdravljanje od vstašev korakale v svoja bivališča. Kakšna so ta bivališča, general Shafter ne pove. Morda so jim kubanski tesarji vstaši napravili lesene kolibe; časa za to so imeli dovolj. Ravno tako se v poročilu ničesar ne omeni, koliko tisoč Amerikancev je v torek stopilo na kubanska tla, pisalo se je le o 17 in jedenkrat celo o 35 vojnih ladijah, o natančnem številu vojakov pa ni bilo govora. Res je sedaj to, da je toliko in toliko Amerikancev vtaborjenih pri Baiquiri in njega bližnji okolici in da se prej ali slej namerava napad na Santiago in druge večje kraje v tem delu otoka.

Vprašanje navstaja sedaj, zakaj so Španjci mirno gledali, ko je sovražnik stopal na njihova tla, ko so španjske čete po številu in hrabrosti vendar močnejši od nasprotnika? Vpoštevati moramo tu v prvi vrsti, da so Amerikanci na vsi črti od Santiago do Guantanamo, koder je namreč obrežje količkaj pristopno, poskušali priplaziti se na suho. —

Ko bi bili toraj hoteli Španjci zapreti dohod nasprotniku, morali bi bili svoje bližnje čete tako razprostrti po celi črti, da bi jih bil nasprotnik s pomočjo topov kaj lahko premagal. Španjci bi bili toraj izgubili veliko število vojakov za prazen nič. Veliko pametneje so jo toraj pogodili, da se sploh niso pokazali na prostem, marveč ta čas porabili za tesne organizacije vseh svojih vojnih sil v tem delu otoka. Na obrežju se je povodom izkrcanja oglasila le sem ter tje kaka baterija, da je zvodila na led kako sovražno četo.

Ker ne bo več dolgo, da nam brzjav sporoči o kaki večji bitki na kubanskih tleh, je potrebno, da smo informovani o moči obeh vojnih sil. Španjski armadi v vzhodnem delu Kube zapoveduje general Pando in se razdeli ta vojna sila v 36 bataljonov pehote, 12 eskadronov konjice in štiri gorske baterije. Posadki v Santiago, ki šteje 13 bataljonov, konjico in jedno baterijo, skupaj 10.000 mož, zapoveduje general Linares, 7000 mož v Holguinu zapoveduje general Luque, v Manzanillu ima general Garcia Aldave 8 bataljonov in divizija v Puerto Principe pod generalom Maretom 6 bataljonov in 5 eskadronov. Skupno šteje toraj španjska armada nad 31.000

mož. Kakih 16.000 mož je že v Santiago, z ostalimi pa prihaja general Pando proti jugu.

Amerikanci pa imajo po trditvah newjorskih listov kakih 20.000 mož, katerim se pridružijo še kubanski vstaši, ki pa najbrže ne štejejo 5000 mož, kakor trdi ameriški poročevalec.

Umevno je toraj, da Amerikanci resno mislijo, kako bi v najkrajšem času pomnožili svojo armado, ker vedo, da prva ekspedicija ne bo kos španjski vojni sili.

Ako je dobro utrjeno mesto Santiago de Cuba le količkaj preskrbljeno s živežem in drugimi potrebščinami, bodo morali Amerikanci poslati še več tisoč mož, predno se polaste najvažnejega kraja na vzhodnem delu Kube.

Madrid, 25. junija. Iz Hongkonga dohajajo poročila, ki potrjujejo vest, da se je Manila udala.

Madrid, 25. junija. Poveljnik armade v Santiago poroča, da je mej Amerikanci jela razsajati rumena mrzlica, ki je zahtevala že več žrtev.

Madrid, 25. junija. Iz Sicilije došla poročila javljajo, da so prebivalci otoka Pantelaria 21. t. m. popoldne opazili brodovje admirala Camara. Vsekako pluje toraj proti Filipinom.

New-York, 25. junija. „Even World“ objavlja brzjavko iz Washingtona, v kateri se izraža mnenje, da se je že vnel vroč boj mej generalom Shafterjem in španjskimi četami. Kabelska zveza z Guantanamo je pretrgana.

New-York, 25. junija. Iz Santiago se poroča o resnih bojih mej Španjci in vstaši na višinah za Baiquirijem.

Umrli so:

24. junija. Leopold Zeleznik, kurilčev sin, 2 leti, Tržaška cesta 28, laryngitis bronchitis.

V hiralnici:

21. junija. Jera Toporiš, gostija, 58 let, ostarelost.

V bolnišnici:

21. junija. France Kukovič, delavec, 42 let, meningitis.

23. junija. Neža Majcen, gostija, 75 let, ostarelost.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
24.	9 zvečer	736.3	14.2	sl. jug	jasno	
25.	7 zjutraj	734.6	12.0	brezv.	megla	11.2
	2. popol.	732.5	23.0	sl. jvzv.	del. jasno	

Srednja večerajna temperatura 15.0°, za 3.7° nad normalom.

100 do 300 gld.
na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez zgube, ako hoče prodajati postavno dopuščene srečke in državna pisma.
Ponudbe na Ludovika Oesterreicher, Budapest VIII., Deutsegasse 8. 267 10-2 353 10-5

Uradne in trgovske **KOVERTE** s firmo priporočila **KAT. TISKARNA** v Ljubljani.

Dor. Josip Furlan
435 1-1
kazenski zagovornik
in odvetn. koncipijent pri odvetniku Dor. D. Majaronu
sprejema kazenske zagovore v Gospodski ulici št. 17 v Ljubljani.

Primerna priložnostna darila!
Izborna zaloga najrazličnejših ur.
J. ČERNE v Ljubljani, Kongresni trg št. 4, v Gerberjevi hiši. 336 10-9

Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom priporočam podpisani
svoje lepe izdelke cerkvenih posod in orodja.
Že izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.: **več monštrano, kelihov, svečnikov, kandelabrov, lestencev** itd., prodam 20% nižje od prejšnje cene.
Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebreženje, poniklanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času izvršilo.
Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled pošljem izgotovljene izdelke franco.
Z največjim spoštovanjem
Leop. Tratnik, pasar-srebrar.
Sv. Petra cesta št. 27.
302 20-5

Najboljše sredstvo proti stenicom, bolham, kuhinjskemu mrčesju, moljem, zajedalkam domačih živalij.

„Zacherlin“ učinkuje čudovito! Usmrti vsakovrstno golazen — in ga radi tega milijoni odjemalcev zahtevajo. Njega znaki so: 1. zapečaten steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:
Ivan Fabian, F. Großel, Edvard Hajek, Karol J. Holzer, Ivan Jabačin, Jeglič & Leskovic, C. Karinger, Mihael Kastner, Kham & Murnik, J. Klauer, Adolf Kopriva, Josip Kordin, Anton Krisper, Karol Lapponi, Peter Lassnik, J. Lenček, Ivan Perdan, Karol Planinšek, J. C. Röger, A. Šarabon, Viktor Schiffer, Jakob Schober, Jakob Spoljarčič, A. Stacul, Franc Stupica, M. E. Supan, Franc Terdina, Uradniško konsumno društvo

Dobi se tudi v naslednjih krajih na **Kranjskem**:
V Postojni, Polhovem Gradcu, Sodražici, Velikih Laščah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovač, Idriji, Kranju, Kostanjevici, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na Vrhniki, Travniku, v Trzinu, v Radovljici, Radečah, Zagorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju, Bledu, Ložu, Kamniku, Vipavi. V Škofji Loki: M. Zigon in E. Burdyeh. 220 15-10

Edino pravo **originalno plzensko pivo**
je le ono iz **meščanske pivovarne v Plznu**, ustanovljene l. 1842.
Edino to je bilo odlikovano na vseh razstavah, kjer je bilo izloženo, z najvišjimi počastnimi znaki.
Telefon št. 90. Zastopnik: **Ivan Gorup** v Ljubljani. 420 15-4

Splošno priznano
je kot najboljšje odvajalno in prebavljivo sredstvo
Sagrada Malaga - vino.
Cena 1 vel. stekl. 1 glđ. 20 kr. Dobiti je v deželni
lekarni pri Mariji Pomagaj M. Leustek
v Ljubljani, 165 1 15
Resljeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta.
Telefon šte. 68.

Za Marijine družbe!
Pri predstojništvu dekliške Marijine družbe v Škofji Loki se dobiva:
1. **Otrok Marijin,**
opravilnik in obrednik za (mladeniške in dekliške) Marijine družbe. — Cena lično v platno vezanemu izvodu 45 kr.
2. **Najboljša mati,**
molitvenik za kongreganiste in vse častivce Marijine; v platnu z rdečo obrezo 45 kr.
3. **Po Mariji k Jezusu!**
obe zgoraj imenovani knjigi skupaj vezani — v platnu 75 kr., v usnju z zlato obrezo 1 glđ. 5 kr. 422 10—2
4. **Posvečenje,**
100 izvodov 1 glđ.
Na korist kongregacijam pri obilnejših naročilih družba-založiteljica navrže primerno število izvodov. Tudi ista družbam rada oskrbuje sprejemnic in svetinje s slovenskim besedilom.
Na drobno se dobivajo te knjižice tudi v prodajalnicah katol. tiskovnega društva (preje Ničman, v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2).
Vkusna iv. Bonačeva vezava in nizka cena!

J. SOKLIČ
v Ljubljani, Pod Trančo 1
priporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi **izborno svojo zalogo**
cilindrov, mehkih in trdih klobukov, 81 6 turistiskih klobukov, čepic,
Tovarniška zaloga lodnatih klobukov c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu.
po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah.

Preč. duhovščini
vrijudno priporočam
svoje delavnico
za
slikarjio na steklu,
slasti za izdelovanje
cerkvenih oken
z umetno slikarjio
Ed. Stuhl
v Gradcu.
Annenstrasse 35.
Najboljša sprila in pohvale za izvršena dela razpošiljam na zahtevo.

Katol. Bukvarna v Ljubljani priporoča:
Cvetje s polja modroslovskega. Kratke sestave glavnih modroslovskih naukov. Spisal dr. Frančišek Lampič, Stane 60 kr., s pošto 65 kr.
Premisljevanja o življenju našega Gospoda Jezusa Kristusa za vse dneve oblega leta — Spisal o. Brunon Vercurasse, duhovnik D. J.; preložil kavertinski bogoslovec — L. Zvecek (od 1. prostica do 30. rožnika) velja broš 1 glđ. 50 kr., po pošti 10 kr. več. — Il. Zvecek (od 1. našega srpana do 31. grudna) ima isto cenno.
500 52—51

Zajamčeno pristna, čista žima za modroce
v poljubnih najnižjih cenah se dobiva v trgovini
Ant. Ječminek-a
v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 16.
Vzorci so na razpolago. 407 3 3

Alojzij Večaj
izdelovalec pečij iz glinastih snovij
v Ljubljani, Opekarska cesta 61
preje Igriške ulice 15 25
priporoča lepo svojo zalogo
raznovrstnih pečij
od najpreprostejše do najtinejše, raznobarvne: rujave, zelene bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi **kahljice za štedilnike**, sploh razne glivaste izdelke.
Za svoje delo jamči leto dni. Cene so najnižje.

Dobrega, pristnega
sira v hlebih
kilo po 50, 60 in 70 kr.
ima na prodaj
mlekarska zadruga v Rovtah pri Logatcu
(Kranjsko).
Odpošilja se proti pošnemu porzetju vsaki dan s pošto. 437 1—1

Preselitev!
Podpisani priporočam svojo
dobro znano prodajalnico
razne lepe bombaževine in volne, nogovic in drugih mnogovrstnih reči te vrste. 418 3—3
Tomaž Lucin
prej v baraki za Škofijo, sedaj na Sv. Petra cesti št. 24, nasproti hiši „pri mlinskem kamnu“.

Novy sladkor
v tabletah (Sacharin) v tabletah
Štev. 9 (po 2000 tablet na 1 Ko) 17.50
1 kos = 9 deka sladkorja glđ.
Štev. 5 (po 2000 tablet na 1 Ko) 23.—
1 kos = 15 deka sladkorja glđ.
prodaja, dokler zadošča zaloga, tvrdka
T. HOLLA, Praga-Žižkov
Husova trida č. 57. 439 5—1 Telefón-št. 2049.

Orožna tovarna Steyer
224 14
Nova vozna šola: Marije Terezije cesta.
Dobra delavnica za poprave.
Vsi pripadajoči predmeti.
„Waffen“-kolesa. „Opel“-kolesa.
Precizijski izdelki I. vrste.
Samozastopnik za vso Kranjsko:
FRAN KAISER
Ljubljana, Šelenburgove ulice 6

Dobiva se povsod. C 745 36—28
Sarg's Kalodont
Najboljše in najceneje sredstvo za čiščenje zob.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.
Vsled odborovega sklepa v slavnostni seji, na predlog gosp. odbornika „Glasbene Matice“ Ivana Vencajza, razpisuje „Glasbena Matica“ v Ljubljani
dve jubilejski nagradi prvo s 600 K drugo s 300 K
za najboljši dve izvorni, za proizvajanje sposobni
epiški skladbi
(oratorij, balada, romanca, legenda, epiški ciklus)
za veliki orkester, soli in zbor
Snov bodi vzeta iz domače zgodovine ali legende, in domačega bajeslovja ali domačega življenja ali se naslanjaj na kak slovenski izvorni (narodni) poem.
Po obsegu naj skladba izpolni pol koncertnega večera. — K ti konkurenci se vabijo vsi domači skladatelji. — Skladbe je poslati
do 1. januarija 1899
„Glasbeni Matici“ v Ljubljani, na zavitku označene kot konkurenčne skladbe in opremljene s kakim geslom ali drugim znakom. Isto geslo bodi napisano na zapečatenem zavitku, v katerem je ime skladateljevo. — Za oceno skladb in razsodbo o njih sposobnosti za proizvajanje se bo sestavila posebna strokovna jury.
Skladbe ostanejo z vsemi pravicami last skladateljev. „Glasbena Matica“ ima samo pravico do prepisa in proizvajanje za-se in za „Zvezo slovenskih pevskih društev“ kjer in kadarsibodi. — K obilni udeležbi vabi
odbor „Glasbene Matice“ v Ljubljani.
440 1—3 Fran Ravnihar, s. r., t. č. predsednik

ZAHVALA.
Dne 23. maja t. l. v Pijavi Gorici nastali požar vpepelil je tudi moja pri
francosko-ogerski zavarovalnici
(„Franco-Hongroise“)
zavarovana poslopja. Malo dni po tem pa je omenjena zavarovalnica škodo točno in kulantno cenila ter mi po njenem glavnem zastopniku za Kranjsko gosp. trgovcu **Alfredu Ledenicu** v Ljubljani vso zavarovano svoto brez vsakorsnega odbitka izplačala, tako, da si štejem v prijetno dolžnost, izreči navedenemu zavarovalnemu društvu javno zahvalo ter priporočati isto vsakomur najtopeje.
Pijava Gorica, dne 23. junija 1898. 438 1—1
Janez Zajec, posestnik
Anton Podgornik, priča. **Jože Svatek**, priča.

FELIX TOMAN
kamnoseški mojster in lastnik kiparskega atelijerja
Reseljeva cesta šte. 6 LJUBLJANA Reseljeva cesta šte. 6.
priporoča svojo največjo zalogo 234 30-13
nadgrobnih spomenikov
od raznovrstnih najtrpežnejših marmorov, od granita in črnega sijenita.
Prevzame tudi vsako najmanjšo kakor največjo
stavbene kamnoseško delo
po najnižji ceni. Posebno priporoča se prečastiti duhovščini za izdelovanje različnih cerkvenih **umetno-kamnoseških del**
kakor oltarjev, tabernakeljnov, prižnic, obhajalnikov, krstnih in kropilnih kamnov in podob v vsaki velikosti iz marmorja ali peščenika itd., za katera dela izgotovi na zahtevo brezplačno potrebne načrte in proračune.
Najcenejša zaloga vsakovrstnih plošč za pohištvo od tu- in inozemskih marmorov.

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid
ponujata po znatno znižanih cenah 227 14

Knez & Supančič

tovarna za opeko v Ljubljani.

Izredna prilika za skrajno ugoden nakup!

Dovoljujem si velečast. p. n. občinstvu vljudno naznaniti, da prodajam vso svojo zalogo
juvelov, zlatnine in srebrnine,
mej temi tudi zadnje novosti, od sedaj nadalje za kupno ceno in tudi pod njo.

Velespoštovanjem

J. KAPSCH, juvelir v Ljubljani.

404 4

Oelz-ova kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi!

Čestite gospodinje!

221 50-14

Zahtevajte in kupujte le-to kavo!

Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

Vodno-zdravilne toplice v Kamniku na Kranjskem

masažo, telovadbo. Zdravniški voditelj: **dr. Waackereiter.** Stanovanja po ceni, sobe od 40 kr. do 1 glđ. 30 kr. v zdravilišču in v 4 vilah, ki so v zvezi s toplicami in parkom. Izvrstna restavracija, pensijon 1. raz. 1 glđ. 36 kr., 2 raz. 70 kr. na dan. — Prospekte pošilja vodstvo. 243 15-12

prav blizu mesta (železniška postaja), ob znožji kamniških planin, v krasni legi, z lepimi sprehajališči po smrečji, lov, tudi na postrvi, prelepa zdravilnica z verandami, toplice z banjami in dušem, basin za plavanje, pokrito hodišče, igrišče in telovadnica, zdravljenje po **Kneippovem načinu**, po želji tudi drugače: s pitjem, elektriko.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte** itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdo ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 81 52-22

Ana Hofbauer,

imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Le 50 kr. za 4 žrebanja.

Žrebanje danes zvečer!

315 2

Glavni dobitek

887 15

1krat 100.000 kron in 4krat 25.000 kron
v denarjih po odbitku 20%.

Jubilejne razstavne srečke
à 50 kr.

I. žrebanje: 25. junija 1898.
II. žrebanje: 6. avgusta 1898.
III. žrebanje: 15. septembra 1898.
IV. žrebanje: 22. oktobra 1898.

priporoča **J. C. Mayer**, menjalnica v Ljubljani.

Podpisani priporoča prečastiti duhovščini in slav. občinstvu svojo
zalogo pristnih vin,

hrvaških, dolenskih in istrijskih, po primernih cenah.

Za pristnost blaga se jamči. 426 4-2

EGIDIJ JEGLIČ, Selo na Breznici, pošta Žirovnica, Gorenjsko.

Dürkopp-ova

Diana - kolesa

presegajo vsa druga

po trdnosti, ličnosti in lahkem teku!

Leta 1898. razni modeli z mnogimi novostmi so videti pri zastopniku

Janezu Jax-u

205 24-15

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13.

Ignacij Čamernik

kamnosek v Ljubljani.

Komenskega (Poljske) ulice 49,

poleg Schreiner-jeve pivarne,

priporoča prečastiti duhovščini in slav. občinstvu svojo izborno zalogo najrazličnejših

nagrobnih spominkov

iz poljubnega kamena po izredno nizkih cenah. — Vsprejemlje tudi naročila na

kamnoseška umetna cerkvena dela,

kakor so altariji, prižnice, krstna kamena, obhajilne pregraje, tabernakelji, polaganje cerkvenega tlaka itd.

Popravila izvršuje dobro in natančno. — Narise in proračune izdeluje brezplačno. 265 12

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke, zarezne strešne opeke

(Strangfalz-Ziegel) in tem pripadajočo

stekleno zarežno opeko.

Strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

193 24

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene.

Pozor kolesarjem - novincem:

za vozno vežbanje s kolesom je velikanska dvorana na razpolago.

Puch, Styria

(najboljša)

Columbia

Helical-

Premier

Svetovnoznana

angleška

210 8 kolesa

iz orožne tovarne

B. S. A.

Največja zaloga koles z vsemi novostmi. Poznano najboljša in prekušana kolesa proti garanciji po najnižjih cenah. Mehanična delavnica za vsa popravila nahaja se v lastni hiši na Poljanski cesti št. 31, isto tam lep prostor na vrtu za vežbanje na kolesu.

Velika zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev po najnižjih cenah.

Ceniki šivalnih strojev ter koles se pošiljajo po pošti zastonj in franko.

Priporočam se p. n. občinstvu najljubneje in vamim k obilnemu obisku.

Fran Čuden, urar v Ljubljani.

Otvoritveno naznanilo.

„NARODNA KAVARNA“ na Dvorskem trgu v Pongratz-evi hiši.

Visokočastitemu p. n. občinstvu naznanjam, da sem otvoril gori omenjeno, popolnoma novo opravljeno ter z vsemi udobnostmi opremljeno kavarno

dné 25. junija 1898.

Dekoracije in pohištvo v tej kavarni izvedeno je v jugoslovanskih motivih po načrtih arhitekta g. J. Jagra in mizarja g. J. Primožiča, tapetarska dela izvršila je tverdka J. N. Naglas, slikarska g. Kramaršič in g. Terdan, pleskarska gosp. Bricelj, stopnjice izvršil je g. Žabkar in stole tverdka J. Verbič v Bistri.

Prostori so zračni in visoki ter obstojé: iz biljardne sobe z dvema biljardoma, bralne dvorane in iz dveh igralnih sob.

Na razpolago so vsi tu- in inozemski najbolj čitani časopisi.

V nadeji, da sem uredil kavarno vsem zahtevam slavnega p. n. občinstva, potrudil se bodem, ustreči željam vseh mojih častitih p. n. gostov.

Postregel bodem z izvrstno belo in črno kavo, čaji, likéri in z raznimi pijačami kakor tudi z Auerjevim in plznskimi pivom; v poletju z vedno svežim sladoledom, limonado, malinovim sifonom itd. ter izborno kavo za zajutrak, osobito v Ljubljano dohajajočim gostom v priporočilo.

Opirajoč se na zaupanje, katero mi slavno občinstvo že mnogo let izkazuje, se zahvaljujem za to zaupanje in se nadejam, da mi isto še v večji meri v moji novi kavarni nakloni.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Fran Krapeš
kavarnar.

436 3-2

Novo ustanovljena in novourejena domača
stavbinska in umetna steklarija

tvrčke 503 41

Avg. Agnola v Ljubljani

Dunajska cesta 9, poleg „Figovea“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat vdelenih s katedralnim steklom ali s svinčcem obrobjenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

vse strokovnjaško dobro, zajamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpriprostejšega do najfinjšega dela. — Ob enem opozarja na lepo svojo zalogo vsakovrstnega

steklarskega blaga

kot so: porcelanasti predmeti, zrcala, steklo v ploščah, svetiljke, podobe, okviri za podobe itd.

Prevzema vsa

stavbinska steklarska dela

in popravila po najnižji ceni.

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate, motike, krampe, vile, vsakovrstne žage in pile, lonci (železoliti in ploščevinasti), nagrobni križi, različna mizarjska, tesarska, kovaška, ključarska in usnjarska orodja.

Štedilniki, pečl, kovano in valano železo, vsakovrstno kuhinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške šine za oboke, cement, štorje za stropo.

Zaradi opustitve trgovine
oblastno dovoljena

popolna razprodaja
vsakovrstne železnine po
tovarniških cenah.

Najlepša prilika g. trgovcem in sl. konsumnim društvom si vsakovrstno železnino najceneje naročiti. 293 55

And. Druškovič

Mestni trg št. 9./10.

Dratence in drat, vsakovrstne tehtnice, ploščevina vsakovrstna, kakor: mesingasta, pokfanasta, bakrena, oinkasta in pocinkana, bela in črna. Trombe za vodo in gnojnico. Svetilke in kovanja za kočije. Vsakovrstne ključalnice, mesingaste kljuge, pante in zapahé. Ledene omare in pipe za pivo. Kroglice in kegljanje itd. itd. itd.

Dunajska borza.

Dné 24. junija.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 60 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 50 "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 45 "
Avstrijska krona renta 4%	100 " 85 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 25 "
Ogerska krona renta 4%	98 " 85 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	911 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	370 " — "
London vista	119 " 95 "
Nemski drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 82 1/2 "
20 mark	11 " 75 "
20 frankov (napoleonor)	9 " 52 1/2 "
Italijanski bankovci	44 " 35 "
C. kr. cekini	5 " 63 "

Dné 24. junija.	
4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	163 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 " 50 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 " — "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 25 "
Tisine srečke 4%	139 " 25 "
Dunavske vravnave srečke 5%	128 " 75 "
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	110 " — "
Posojilo goriškega mesta	112 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	99 " — "
Zastavna pisma av. ostr. zem.-kred. banke 4%	98 " 60 "
Prijoritetne obveznice državne železnice	220 " — "
" " južne železnice 3%	181 " 75 "
" " južne železnice 5%	126 " 85 "
" " dolenjskih železnic 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	201 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	85 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	79 " 50 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 " — "
Ljubljanske srečke	22 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gld. st. v.	3510 " — "
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	433 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77 " 25 "
Splošna avstrijska stavbinska družba	110 " 50 "
Montanska družba avstr. plan.	161 " 90 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	174 " 40 "
Papirnih rubljev 100	126 " 87 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zruge pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.